

حمله ایسکمی گذرا و یا در اصطلاح پزشکی TIA به حالت و شرایطی گذرا و ناپایدار از عملکرد ناقص و ناکامل مغز و یا بخشی از آن گفته می شود که دلیل آن اختلال در خونرسانی (ایسکمی) به مغز باشد در بیان ساده تر وقتی خونرسانی به مغز مختل شود، ولی زمان و شدت این اختلال در حدی نباشد که منجر به سکته (مرگ قسمتی از بافت) شود، حمله ایسکمیک گذرا نام دارد.

علائم و نشانه ها

علائم شایع حمله ایسکمی گذرا TIA دارای نشانه هایی تقریباً شبیه به سکته مغزی است و همچنین در افراد مختلف بسیار متفاوت است و البته به محل وقوع انسداد در مغز بستگی دارد

علائم زیر مختصر هستند و از چند دقیقه تا چند ساعت طول می کشند:

از دست رفتن کارکرد عضلات در یک طرف بدن

سردرد و سرگیجه و منگی

گزگز در اندام های فوقانی و تحتانی

کرختی در یک طرف بدن

تاری دید و دوبینی و یا کوری گذرا در یک چشم

غش بدون کاهش هوشیاری

تکلم مختل یا عدم توانایی تکلم

علل

حملات ایسکمیک گذرا ناشی از انسداد نسبی یک شریان کوچک مغز یا یک شریان بزرگتر (معمولاً شریان کاروتید در گردن) هستند که خون را به شریان های مغز می رساند. انسداد غالباً حاصل یک لخته کوچک از قلب یا رگ خونی است که رها می شود و به مغز می رسد. این امر باعث کاهش موقتی جریان خون به بخشی از مغز و ایجاد علائم شبیه سکته مغزی می گردد.

این گرفتگی در یک دوره زمانی بسیار کوتاه رخ می دهد و بنابراین آسیب های دائمی ایجاد نمی کنند.

عوامل تشدید کننده بیماری

سیگار کشیدن و سابقه طبعی شخصی یا خانوادگی فشار خون بالا و تصلب شرایین ، دیابت شیرین ، حمله قلبی ، بیماری قلبی ، پلی سیتمی (پرخونی)

پیشگیری

حمله ایسکمی گذرا اغلب اختاری اولیه برای سکته مغزی است. در این میان برای کاستن از خطر بروز حمله راهکارهای ارائه شده شامل موارد زیر است

حداقل ۳ بار در هفته ورزش کنید تا از وضعیت قلبی - عروقی خوبی برخوردار شوید.

سیگار نکشید.

مرتب فشار خون خود را کنترل کنید. اگر بالا باشد، برای درمان جهت کاهش آن، از توصیه پزشک بهره گیرید.

آسپرین روزانه ممکن است کمک کند. از پزشک خود در این مورد سؤال کنید

تلاش برای کاهش چربی های بدن به ویژه کلسترل

رژیم غذایی میوه و سبزی و کاهش وزن

کاستن از سدیم مصرفی (مانند سدیم موجود در نمک)

تعادل در مصرف الکل (یا عدم استفاده)

کنترل و تثبیت سطح قند خون

عواقب مورد انتظار

حملات ایسکمیک گذرا معمولاً نشانه هایی از یک سکته مغزی قریب الوقوع هستند. این حملات باید درمان شوند تا خطر سکته مغزی در آینده که ممکن است باعث آسیب مغزی خطرناک و پایدار گردد، کاهش یابد.

عوارض احتمالی سکته مغزی بدون درمان حدود ۵۰٪ از بیماران دچار حمله ایسکمیک گذرا در عرض ۵ ساله دچار سکته مغزی می شوند.

تشخیص

تشخیص حمله ایسکمی گذرا پس از اینکه پزشک از بیمار شرح حال و آزمون بدنی گرفت، موکول به انجام یک سری آزمایش‌ها از جمله سی‌تی‌اسکن از مغز، سونوگرافی از شریان کاروتید در گردن و نوار قلب می‌گردد و در بیشتر پرونده‌ها علت بروز یک اترواسکلروز است که در اکوگرافی مشخص می‌شود

درمان

شامل داروها، کنترل عوامل خطرزا (دیابت شیرین، پرفشاری خون، بیماری قلبی و غیره) و تغییر شیوه زندگی باشد.

سیگار را ترک کنید.

جراحی برای برداشتن پلاک‌ها (رسوبات چربی) از شریان‌های کاروتید در گردن

داروها

ضد انعقادها مثل وارفارین برای کاهش تشکیل لخته‌های خونی

آسپیرین روزانه.

فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری : اگر مکرراً دچار حمله ایسکمی گذرا می‌شوید، رانندگی نکنید؛ در اماکن مرتفع و با ماشین‌آلات کار نکنید.

رژیم غذایی

از يك رژيم غذايي طبيعي و كاملاً متعادل استفاده كنيد كه نمك و چربي و به‌ويژه چربي اشباع شده كمي داشته باشد.

درچه شرايطي بايد به پزشك مراجعه نمود؟

اگر خود يا يكي از اعضاي خانواده‌تان علايم حمله ايسكميك گذرا را داشته باشيد.

اگر پس از تشخيص علايم حمله ايسكميك گذرا عود كنند و بيش از ۲ ساعت پايدار بمانند.

اگر هر يك از اين علايم هشدار دهنده سكته مغزی يا TIA را داشتيد با ۱۱۵ تماس بگيريد و فوراً تقاضای کمک کنید :

□ بی‌حسی یا ضعف ناگهانی در صورت، بازوها یا ساق بویژه در یک طرف بدن.

□ اغتشاش شعور ناگهانی، اختلال در صحبت کردن یا درک مفاهیم.

□ مشکل ناگهانی در دید یک یا هر دوچشم.

□ مشکل ناگهانی در راه رفتن، سرگیجه یا اختلال تعادل.

□ سردرد شدید و ناگهانی بدون علت مشخص.

ایسکمی گذرا (TIA)

بیمارستان شهید بهشتی بندرانزلی